

НЕОФИТЪ РИЛСКИ

Когато ви запитатъ, кой е най-добриятъ учителъ и деца и възрастни преди освобождението; кой е билъ първиятъ съставителъ на учебници за тогавашнитъ училища; кой е билъ първиятъ ашъ граматикъ, — вие можете смѣло да отговорите, че е билъ Неофитъ Рилски.

Наистина, мнозина отъ съвременнитъ му сж били много по-учени отъ него, но той ималъ голѣмата дарба, като никой другъ, да създава и

Рилския манастиръ повикалъ Димитъръ Зографа да изпише църквата при постницата. Майсторътъ взелъ съ себе си и способния си чиракъ Никола. Така шестнадесетгодишното момче се озовало въ тоя прочутъ български манастиръ. Игуменътъ забелязалъ и оценилъ дарбитъ на момчето и вмѣсто да го прави зографъ, взелъ го при себе си да го учи. Така Никола продължилъ учението си и се покалугерилъ. Следъ като билъ посветенъ въ духовенъ санъ презъ 1818 година и следъ като се изучилъ добре, започналъ да учителствува; най-напредъ въ Самоковъ. Скоро славата му на добъръ учител се разнесла навредъ изъ България. Отвѣкъжде билъ каненъ за учителъ. Презъ 1835 година се открило въ Габрово отъ В. Априловъ и Братя Палазуови прочутото взаимно училище. Пръвъ уредникъ и учителъ въ него е билъ Неофитъ Рилски. Той предварително се е готвилъ за новото училище около една година въ Букурещъ. За сщцото училище той съставилъ първитъ взаимноучителни таблици.

Неофитъ Рилски

режда нови училища, да бучава добре много ученици, които следъ време продължавали неговото дѣло.

Свѣтското име на Неофитъ Рилски е Никола попъ Петровъ Бенинъ. Роденъ е около 1793 год. въ града Банско отъ родители българи. Първиятъ учителъ на Неофита въ родното му мѣсто е билъ баща му, попъ Петъръ. Като дете той е бичалъ да рисува съ въгленъ образитъ на светии по варосанитъ стени на гѣхната къща. Такова родителитъ му го дава да се учи на иконопистоври прочутия майсторъ Димитъръ Зографа.

Въ 1808 год. игуменътъ на

Славата на Неофитъ Рилски толкова се разнесла, че билъ поканенъ отъ грѣцкия патриархъ въ Цариградъ за професоръ въ богословското училище на островъ Халки. Той отишелъ. Предавалъ е славянски езикъ. Престоилъ тамъ 4 години и се върналъ въ България. Прибралъ се въ Рилския манастиръ, където доживѣлъ до дълбока старостъ, отдаденъ на книжовна работа. Дочакалъ освобождението и умрѣлъ на 4 януарий 1881 година въ манастира, името на който носѣше и къмъ чиято вѣковна слава придале и своята.

Н. Никитовъ

ПЪСЕНЬ КРАЙ ОГЪНЯ

Въ огнището старъ бѣдникъ глѣе прѣска весели искри. Духитъ. Унесенъ дѣдо пѣе а вехтитъ юнашки дни!

— Ей, иде Марко Кралевики о върлия балкански склонъ, а бой арапина той вика гтъ своя Шарколия конь.

Сбиватъ се. Кѣнтятъ подкови ятаганитъ звѣнтятъ, тскачатъ, хвърлятъ се отново пакъ единъ къмъ другъ летятъ.

Защо народа ми измѣчвашъ газишъ българска земя,

не може българинъ да бѣде подъ робство, а на свобода!"

Тѣй вика Марко Кралевики и хвърля тежкъ боздуганъ, и отъ борбата имъ велика трепери цѣлия балканъ.

Най-после черниятъ делия отъ Марко пада поваленъ. Така народътъ ни отъ злия арапинъ бѣ освободенъ.

За дни размирни дѣдо пѣе край едрия разпаленъ пѣнь. Чуй! Сякашъ въ бурята шо вѣе юнаци биятъ се навѣнь.

Богданъ Овесянинъ

КОИТО ПЪЕ ЗЛО НЕ МИСЛИ

Ръченица Коледари В.П.Нешевъ

ра-но-будни ко-ле-да-ри съ-да-ри на-да-ри.

Богъ да дава въ тая къща злато — берекетъ, на децата ти сполука и добъръ късметъ.

По нивята тежко жито, по градини — плодъ, да благува, да добрува цѣлиятъ народъ.

На небето все да свѣти Божата звезда — за да нѣма по земята мжка и беда.

В. Павурджиевъ

РОЖДЕСТВО

Тѣй и нѣкога е грѣла вредъ земята побѣлѣла и по горската пѣтчекка всѣка шумка, всѣка клечка, е покривалъ бѣлъ и мекъ до колѣне пухкавъ снѣгъ.

И затрупанитъ къщи, като бучки захаръ сжщи въ равнината кротко спали. И тогава Богъ запали Витлеемското свѣтило, като алено кандило.

Като днеска и преди грѣли сребърни звезди, а край вадичкитъ малки имало безброй пѣрзалки.

То огрѣ въвъ всички сгради и на хората обади, че роди се на земята, както сутринъ свѣтлината, срѣлъ тъма и мжка тежка Богъ на правдата човѣшка.

Григоръ Угаровъ

Красотитъ на родната страна

Градъ Балчикъ — на брѣга на Черно море. Много добре уреденъ морски курортъ.

ПРОКЪЛНАТАТА ПТИЦА

Преди много години живѣше една кукувица. Голѣна пакостница и клюкарка бѣше. Сутринъ се пригладитгоре-отгоре и хайде навѣнь а пакости на другитъ.

Веднѣжъ похлопа на вратата на враната.

— Я гледай, я гледай. Така си станала, кога си излетала, — очуди се тя. — свраката казва, че си снѣвкка и не ти оставало време а подредишъ къщата си.

— Тѣй ли говори свраката а мене? Виджъ, каква лицеѣрка е. А ме увѣрва, че е ай-добрата ми приятелка. Ъма да я погледна вече, — пакани се враната.

На твое мѣсто и азъ бихъ правила сжщото, — каза кукувицата и се запжти къмъ свраката.

— Знамъ отъ край време, че си къщовница и работна, ама на, повѣрвахъ на враната. Тя разправя налѣво и надѣсно, че щомъ станешъ трѣгвашъ по съседитъ на приказки.

— Какъ може да говори таква невѣрни работи! Нѣма да стѣпя никога вече въ къщата ѝ, — възмути се свраката.

— И съ пълно право. На твое мѣсто и азъ така бихъ постѣпила, — отвърна кукувицата и се прибра много доволна, че успѣ да раздѣли две добри приятелки.

Другъ пѣтъ пѣкъ намисли да скара дрозда и кълвача. Така въ скоро време кукувицата успѣ да смрази птицитъ отъ цѣлата околност. Нито дружаха вече помежду си,

нито се поглеждаха. Понѣкога само си размѣняха обидни думи, или си хвърляха зловни погледи.

Но кукувицата правѣше и по-голѣми бели. Тя се загуляше близо до нѣкое гнѣздо и чакаше докато птицата излѣзе. Тогава тя бързо приближаваше до гнѣздото, побутваше го съ човката си, разклащаше го съ крака си, докато го съборѣше на земята.

Така тя разруши много гнѣзда. Нещастнитъ птици разпитвахъ де когото срещнатъ, търсѣха злосторника, заканвахъ му се грозно.

Единъ день кукувицата си науми да разруши гнѣздото на гургулицата. Издебна я и бързо катурна гнѣздото. Три слаби гласчета запискаха жално. Чу майката писъка на своитъ любими рожби и веднага дотърча. На земята ле-

жаха три малки, още голи птиченца. Разтича се гургулицата около тѣхъ, даде имъ вода, превърза ранитъ имъ, но не можа да ги спаси. Едно следъ друго тѣ измрѣха въ страшни мжки.

Вайка се нещастната гургулица надъ безжизненитъ трупчета, удря главата си о земята, и тихо нарежда:

— Господи, ти виждашъ всичко отгоре. Накажи злосторника, който посмѣ да посегне на беззащитнитъ ми рожби. Нека той, неговитъ деца и внуци никога да нѣматъ свой домъ и свое семейство.

Господъ чу молбата на отчаяната гургулица и осжди жестоката постѣпка на кукувицата.

— Нека бѣде тѣй, както желае нещастната майка, — пошепна Той.

А презъ това време кукуви-

НАШИ СЪТРУДНИЦИ

Любомиръ Дойчевъ

Роденъ е на 30 януарий 1909 година, въ гр. Русе. Сега живѣе и работи въ София.

Любомиръ Дойчевъ е написалъ две книги стихове за възрастни: „Глутница хора“, поема, и „Човѣци между хората“. Въ последнитъ години той пише повече за малкитъ. Написалъ е книжкитъ: „Весели истории“, стихотворения, „Палавцитъ отъ кантона“, весели случки, „Шарена градинка“, стихотворения, „Иманярска треска“, весели случки, „Смѣшенъ свѣтъ“, весели приключения, и „Капка по капка“, спестовна читанка за деца и юноши, съ много стихотворения, разкази и пиески за спестовността.

Редактиралъ е в. „Барабанче“ и др. детски вестници и библиотеки.

НОВИНИ

Книгата премия „Златно сърдце“ е вече изчерпана. На нея имаха право само ония абонати и настоятели, които първи внесоха абонамента си. Ние още въ самото начало съобщихме, че отъ тази книга имаме въ ограничено число и ще изпратимъ отъ нея само на тия, които първи се отчетатъ предъ редакцията.

Нова кооперативна читанка за деца. Излѣзе отъ печатъ книгата „Джгоцвѣтно знаме“, читанка за малкитъ кооператори, подъ редакцията на Здравко Митовски и Георги Крънзовъ. Цена 35 лева. Подвързана 50 лева. Абонатитъ на в. „Славейче“ могатъ да я получатъ срещу 25 лева, подвързана 35 лева, ако изпратятъ сумата направо до редакцията на сп. „Българска мисль“ — София, ул. „Чумерна“, 29.

Капка по капка, отъ Любомиръ Дойчевъ, сборникъ стихотворения, разкази и пиески, съ цвѣтна картонена корица, се доставя отъ библиотека „Полетъ“, бул. Цар. Йоанна 48 — София, пощ. чек. с/ка 6313. Цена 30 лева. Препоръчваме я на нашитъ абонати и читатели.

цата ловѣше мушици за своитъ малки дечица. Когато наближи гнѣздото, тя се спрѣ ужасена. Нѣмаше го. Напраздно търси, напраздно разпитва — нѣмаше следа ни отъ гнѣздото, ни отъ птиченцата.

— Ку-ку-у, ку-ку-у, — крещѣше съ все гласъ кукувицата и обикаляше изъ гората.

Но никой не отговори на отчаяния ѝ зовъ.

Тогава тя кацна на едно джбово клонче и горчиво заплака.

— Богъ ме наказва за моитъ злосторства.

Отъ този день кукувицата престана да разрушава чуждитъ гнѣзда, престана и да одумва другитъ.

И птицитъ заживѣха отново въ миръ и съгласие.

А кукувицата и до днесъ живѣе осамотена, безъ домъ и семейство.

Мария Пиронкова